

PÄIVÄRINTEEN PÄIVÄKOTI JA PUISTOKOULUN LAAJENNUS
KUTSUKILPAILU 11.2. – 25.3.2008

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

Voittanut ehdotus "Puu-tarha"

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI 16.4.2008

Toimitus:
Suunnittelukilpailut.fi
Arkkitehtitoimisto Antti Pirhonen Oy
Puhelin 0500 461604

..

PÄIVÄRINTEEN PÄIVÄKOTI JA PUISTOKOULUN LAAJENNUS ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

SISÄLLYSLUETTELO

1 KILPAILUOHJELMA

- 1.1 Kilpailukutsu
- 1.2 Osallistumisoikeus
- 1.3 Arviointiryhmä
- 1.4 Kilpailun kilpailuohjelman hyväksyminen ja säännöt
- 1.5 Kilpailuaika

2 KILPAILUTEHTÄVÄ

- 2.1 Kilpailutehtävän tausta
- 2.2 Kilpailualue
- 2.3 Kilpailun tavoitteet ja kilpailutehtävä

3 KILPAILUN ARVOSTELU

- 3.1 Kilpailuehdotukset
- 3.2 Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet
- 3.3 Yleisarvostelu
 - 3.3.1 Yleistä
 - 3.3.2 Sijoitus tontille ja suhde ympäristöön
 - 3.3.3 Uudisrakentamisen suhde Puistokouluun
 - 3.3.4 Piha-alue
 - 3.3.5 Paikointi ja huoltoliikenne
 - 3.3.6 Koulun laajennus
 - 3.3.7 Päiväkoti
 - 3.3.8 Kustannukset ja tekniset ratkaisut
- 3.3 Ehdotuskohtaiset arvostelut

4 KILPAILUN RATKAISU

- 4.1 Palkintolautakunnan työskentely ja päätös
- 4.2 Suositus jatkotoimenpiteiksi

5 PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA NIMIKUORIEIEN AVAUS

LIITE:

Kuvamateriaalia ehdotuksista

PÄIVÄRINTEEN PÄIVÄKOTI JA PUISTOKOULUN LAAJENNUS

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

1 KILPAILUOHJELMA

1.1 Kilpailukutsu

Jyväskylän tilapalvelu järjesti kutsukilpailun Päivärinteen päiväkodista ja Puistokoulun laajennuksesta.

Hanke sijoittuu Jyväskylän kaupungin keskeiselle ruutukaava-alueelle Puistokoulun yhteyteen. Uudisrakennuksen tavoitteena on eheyttää alueen kaupunkikuvaa ja sen tulee liittyä luontevasti suojeltuun koulurakennukseen ja ympäröivään miljööseen. Kilpailussa noudatettiin hankintalain mukaista ilmoittautumismenettelyä.

Kilpailuun jätettiin seitsemäntoista ilmoittautumista. Valitsijaryhmä painotti valinnoissa arkkitehtuurikilpailuissa menestymistä mutta myös viimeaikaista kokemusta päiväkotirakennusten suunnittelussa. Tavoitteena oli myös saada kutsuttujen joukosta mahdollisimman monipuolinen.

1.2 Osallistumisoikeus

Kilpailussa noudatettiin hankintalain mukaista ilmoittautumismenettelyä.

Kilpailuun jätettiin seitsemäntoista ilmoittautumista. Valitsijaryhmä painotti valinnoissa arkkitehtuurikilpailuissa menestymistä mutta myös viimeaikaista kokemusta päiväkotirakennusten suunnittelussa. Tavoitteena oli myös saada kutsuttujen joukosta mahdollisimman monipuolinen.

Kilpailuun kutsuttiin seuraavat suunnittelutoimistot:

1. Arkkitehdit m3 Oy
Kauppurienkatu 23
90100 Oulu
janne.pihlajaniemi@arkkitehdit-m3.fi
p. 08-5573036
2. Arkkitehtitoimisto Perko Oy
Sturenkatu 13
00510 Helsinki
toimisto@arkperko.fi
p. 09-290 2000
3. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Pekka Piirta
Suvikuja 4
02120 Espoo
ark.piiirta@kolumbus.fi
p. 412 5359

4. Arkkitehtuuritoimisto AT
Kauppakatu 14
40100 Jyväskylä
at@arkat.fi
p. 0440 465 600

5. Arkkitehtitoimisto Sari Nieminen Oy
Luotsikatu 14
00160 Helsinki
sari.nieminen@arknieminen.fi
p. 050 58 65 426

1.3 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluvat järjestäjien nimeäminä:

Kiinteistöjohtaja Esko Eriksson, puheenjohtaja
Jyväskylän tilapalvelun johtokunnan edustaja Pirkko Selin
Kaupunginarkkitehti Ilkka Halinen
Suunnittelupäällikkö Ulla Rannanheimo-Gylling
Arkkitehti Markku Erholtz, kilpailijoiden valitsema edustaja
Antti Pirhonen, arkkitehti SAFAn, sihteeri, Arkkitehtitoimisto Antti Pirhonen Oy

Palkintolautakunta kuului seuraavia asiantuntijoita:

Opetusjohtaja Eino Leisimo
Rakennuttajapäällikkö Kari Sensio
Päivähoidon johtaja Pirjo Tuosa
Museonjohtaja Heli-Maija Voutilainen (suojelu)

Asiantuntijat ja palkintolautakunnan sihteeri eivät osallistuneet päätöksentekoon.

1.4 Kilpailun kilpailuohjelman hyväksyminen ja säännöt

Kilpailuohjelma liitteinen oli Jyväskylän tilapalvelun sekä SAFAn kilpailusihteerin hyväksymä. Kilpailussa noudatettiin SAFAn kilpailusääntöjä (www.safa.fi).

1.5 Kilpailun aikataulu

Kilpailusta julkaistiin kansallinen hankintailmoitus, jonka mukaan osallistumishakemuksien tuli olla Jyväskylän tilapalvelussa 31.1.2008 klo 14.00 mennessä. Kilpailu käytiin 11.2. - 25.3.2008.

2 KILPAILUTEHTÄVÄ

2.1 Kilpailutehtävän tausta

Päivärinteen päiväkotitoimii nykyisin vuonna 1898 valmistuneessa rakennuksessa. Päiväkotitoiminta on päätetty siirtää Puistokoulun yhteyteen toteutettavaan uudisrakennukseen, mikä tekee mahdolliseksi tilojen ja muiden resurssien yhteiskäytön.

Kilpailualue sijaitsee ydinkeskustassa kaupunkikuvallisesti merkittävällä risteysalueella ja siksi rakennuksen ja tontin suunnitteluun asetetaan korkeat kaupunkikuvalliset vaatimukset.

2.2 Kilpailualue

Kilpailualue, jonka koko on 10 867 m², muodostuu ydinkeskustassa Puistokadun, Yliopistonkadun Kansakoulukadun ja Ainonkadun välisellä alueella sijaitsevasta tontista. Tontilla sijaitsee ainoastaan koulurakennus ja pihavarasto, muu osa tontista on avointa pihaa ja kenttäaluetta.

2.3 Kilpailun tavoitteet ja kilpailutehtävä

Kilpailutehtävänä oli suunnitella uusi päiväkotirakennus, koulun laajennus sekä koulun ja päiväkodin yhteistilat. Hankkeen koko on 2 342 brm². Koulun 50-luuvulla toteutetun siipirakennuksen sai esittää purettavaksi laajennuksen tieltä.

Keskustan päiväkotiin tuli sijoittaa neljä kotialuetta, 75 hoitopaikkaa sekä yhteinen kerhotila koululaisten iltapäivähoidon kanssa.

Puistokoulu tulee olemaan 10-luokkainen siten, että 1. ja 2. luokkia on yksi ja 3-6. luokkia on kaksi. Koulun muutossuunnittelu ei ollut osa kilpailutehtävää.

Päiväkodin sijoittuminen Puistokoulun tontille sallii tiettyjen tilojen yhteiskäytön, kuten mm. ruokasali, palvelukeittiö, teknisen työn tila, henkilökunnan sosiaali- ja työtilat, siivouskeskus ja tekniset tilat ja osa varastoista. Ruokasali ja teknisen työn tilat toimivat myös iltaikäytössä, jolloin tilojen tulee olla suljettavissa muista tiloista.

Piha-alue tuli aidata kahdeksi leikkialueeksi: 1 – 2 vuotiaille lapsille varataan erillinen piha ja suurempien lasten pihaa voivat käyttää myös pienet koululaiset.

Henkilökunnalle tuli osoittaa tontilta 6 autopaikkaa.

3 KILPAILUN ARVOSTELU

3.1 Kilpailuehdotukset

Kilpailuun saapui määräaikaan mennessä viisi ehdotusta, jotka kaikki täyttivät ohjelman kilpailutekniset vaatimukset ja hyväksyttiin kilpailuun. Ehdotukset numeroitiin pakettien avausjärjestyksen mukaisesti:

1. "Puu-tarha"
2. "Punos"
3. "Verso"
4. "Puolenhehtaarinmetsä"
5. "Peippo"

3.2 Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet

Arviointiryhmä painotti työssään seuraavia seikkoja:

- arkkitehtoninen kokonaisuus ja kaupunkikuvallinen laatu
- uudisrakentamisen sovittaminen historialliseen rakennukseen
- opetuksellisia ja toiminnallisia tavoitteita tukevat ratkaisut
- fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia tukevat ratkaisut
- ratkaisun investointi- ja elinkaarikustannusten taloudellisuus
- ratkaisun kehityskelpoisuus

Arvostelussa painotettiin ratkaisun yleistä laatua. Kokonaisratkaisun toimivuutta pidettiin tärkeämpänä kuin yksityiskohtien virheettömyyttä.

3.3 Yleisarvostelu

3.3.1 Yleistä

Kilpailu on valottanut monipuolisella tavalla Puistokoulun laajennuksen ja Päivärinteen päiväkodin ratkaisumahdollisuuksia vaativalla paikalla. Ehdotukset ovat tarjonneet niin toiminnallisesti kuin kaupunkikuvallisestikin erilaisia ja monella tapaa oivaltaviakin vaihtoehtoja lisärakentamiselle. Kilpailun perusteella voidaan todeta, että uudisrakentaminen ei ole paikalla nykytilanteeseen nähden uhka vaan mahdollisuus kaupunkikuvan kohentamiseen.

3.3.2 Sijoitus tontille ja suhde ympäristöön

Kaikissa kilpailuehdotuksissa on purettu 50-luvulla rakennettu siipirakennus ja uudisosa on sijoitettu pääosin Aionkadun varteen. Useimmat kilpailijat ovat jatkaneet uudisosaan Kansakoulukadun puolelle. Kilpailu on osoittanut, että kaupunkikuvallisesti parhaaseen lopputulokseen päästään sijoittamalla laajennus perinteistä keskustarakentamisen periaatetta noudattaen tontin reunaan rajaamaan julkinen katualue selkeästi tontista. Näin saadaan myös koulun ja päiväkodin käyttöön maksimaalinen piha-alue.

Rakennuksen sijoituksessa on kuitenkin huomioitava Aionkadun varressa olevat katumiljöön osaksi jo juurtuneet Sembramännyt. Tämä näkökohta puoltaa sitä, että Aionkadun varrella rakentaminen tuodaan Puistokoulun nykyistä seinälinjaa hieman sisemmäksi, kuten esim. tekijät "Puu-tarha" ja "Punos" ovat ehdottaneet. Tällä ratkaisulla turvataan myös Puistokoulun asema katunäkymässä.

Lisärakennus tulee osaksi Kalervonkadun päätenäkymää. Eräissä ehdotuksissa tähän on reagoitu sijoittamalla pieni paikoitusaukio kadun päätteeksi. Näin sijoitettuna paikoitusalue nousee liian keskeiseen asemaan katunäkymässä.

Palkintolautakunta on kiinnittänyt huomiota myös siihen että Aionkadun varrella sijaitsevan asuinrakennuksen näkymät tulee säilyttää mahdollisimman avarina. Tätä edesauttaa uudisosan toteuttaminen mahdollisimman matalana rakennuksena, joka räystäslinja jää selkeästi olemassa olevan puurivin alapuolelle.

3.3.3 Uudisrakentamisen suhde Puistokouluun

Kilpailutehtävänä on ollut täydentää rakennushistoriallisesti suojellun koulun pihapiiriä. Palkintolautakunta on pitänyt tärkeänä sitä, että Puistokoulu säilyy edelleen selkeästi päärakennuksena. Tehtävä on vaativa, koska uudisosan tilaohjelma suhteessa olemassa olevaan rakennukseen on varsin laaja.

Lähes kaikissa kilpailuehdotuksissa on uudisosan kadunpuoleinen räystäslinja tuotu Puistokoulun räystäslinjan tasolle. Tämä on ollut yksinkertaisen selkeä ja varma lähtökohta, koska Puistokoulun ilmeikkäät kattomuodot ja detaljit nousevat tämän peruslinjan yläpuolelle. Myös ehdotuksen ”Punos” ratkaisumallia, jossa myös uudisosassa on räystäslinjan yläpuolelle nousevia kattolappeita on pidetty mahdollisena. Tällainen lähestymistapa on kuitenkin selkeästi vaativampi, koska syntyy helposti kysymyksiä herättävä rinnakkaisasetelma historiallisen rakennuksen kanssa.

Julkisivusommittelussa on päästy hyvään lopputulokseen sillä, että katujulkisivu on rauhallinen ja jalustamainen. Pihan puolella on enemmän vapausasteita. Siellä on suotavaakin liittää julkisivuun keveämpiä pienempimittakaavaisia elementtejä, jotka tuovat lähimiljööseen lapsille sopivan skaalan.

Hienovarainen suhde Puistokouluun edellyttää myös tiettyä pidättyvyyttä materiaalivalinnoissa. Olemassa olevan koulun materiaalit, rappaus ja maalattu puuverhous, ovat hyviä lähtökohtia. Eräissä ehdotuksissa on julkisivuun esitetty eri tavoin käsiteltyä kuparia. Sitä on totuttu näkemään erityisen merkittävässä julkisissa rakennuksissa. Koska kuitenkin kysymys arkisesta käyttörakennuksesta, on luontevaa että myös materiaalit ovat arkisen tuttuja ja pidättyvät ”päärakennuksen” määrittelemässä linjauksissa.

Itse rakenteellisessa liittymisessä Pihakouluun on kevyt käytävämainen rakenne perusteltu, koska nykyinen koulu on luonteeltaan symmetrinen itsenäinen rakennus, joka vaatii hieman väljyyttä ympärilleen.

3.3.4 Piha-alue

Puistokoulun piha on luonteeltaan perinteisellä tavalla avoin koulupiha. Pihan avoimen luonteen tulisi jatkossa säilyä ja sen liiallista artikulointia tulisi välttää. Pihaa ei ole suotavaa jakaa eri osiin voimakkain rakenteellisin elementein. Pihavarastojen ja muiden keveiden rakennusten tulisi sijaita reuna-alueella rajaamassa tonttia kadusta. Tontin korkeuserot tarjoavat luonnollisen lähtökohdan pihan jäsentelylle päiväkodin ja koulun välillä. Päiväkodin ja koulun pihavarusteiden valinnassa on kiinnitettävä huomiota siihen, että ne ovat muotoilultaan ja materiaaliltaan kaupunkimiljööseen sopivia.

Pihan välttämätön aitaaminen on oleellinen kokonaisuuteen liittyvä suunnittelutehtävä, johon jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota.

3.3.5 Paikoitus ja huoltoliikenne

Huolto-ajo on yleisesti esitetty järjestettäväksi Aionkadulta, koska sen varrelle sijoittuvat huoltoajoa vaativat tilat, keittiö ja tekninen käsityö. Sieltä on mahdollista järjestää huolto kahdelle eri kerrostasolle. Tämä on ehdotuksissa johtanut erilaisiin kadunvarren tukimuurirakenteisiin. Kadunvarteen sijoittuvat ”huoltopoterot” ovat yleensä ongelmallisia.

Jatkosuunnittelussa ne tulisi suunnitella erityisen huolella ja mahdollisuuksien mukaan minimoida.

Lähistöllä on useita pysäköintilaitoksia, joiden kapasiteettia on luonteva hyödyntää, mikäli merkittävämpää pysäköintitarvetta ilmenee.

Ehdotuksessa ”Puu-tarha” on esitetty ajatus miten autopaikat on mahdollista sijoittaa tontille kaupunkimaisena ratkaisuna kadun varren puiden väliin. Tämä mahdollisuus on jatkosuunnittelussa syytä tutkia.

3.3.6 Koulun laajennus

Palkintolautakunta on pitänyt hyvänä sitä että koulun uudet opetustilat muodostavat oman selkeän kokonaisuuden, johon on helppo yhteys nykyisistä tiloista. Kilpailu on osoittanut että ne voidaan sijoittaa maantasokerrokseen yhtenäiseksi kokonaisuudeksi aivan yhdyskäytävän äärelle. Ruokailutilat sijoittuvat koulun ja päiväkodin välivyöhykkeelle. Palkintolautakunta on arvostanut sitä, että ruokasali, kirjasto ja kerhuhuone muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, jossa voidaan esim. pitää pienimuotoisia juhlatilaisuuksia. Tästä on hyvänä esimerkkinä ehdotuksen ”puolenhehtaarinmetsä” ratkaisu.

Tilojen erilliskäyttömahdollisuus iltaisin ja viikonloppuisin on yhä tärkeämpi tilojen käyttötapa, mihin on jatkosuunnittelussa kiinnitettävä erityistä huomiota.

3.3.7 Päiväkoti

Ratkaisuissa näkyy se että kaikki tekijät ovat kokeneita päiväkotisuunnittelijoita. Päiväkodin ratkaisut ovat selkeitä ja toimivia, kuten esimerkiksi tekijöiden ”Verso” ja ”Peippo” ratkaisuissa.

Päiväkodin sijoittamista kahteen kerrokseen ei ole pidetty päiväkodin toiminnan ja henkilökunnan työn kannalta mahdollisena, vaikkakin molemmista kerroksista olisi suora yhteys pihalle.

Päiväkodin pihan tulee olla valvontamielessä yhtenäinen vaikka se jaetaan osiin eri ikäisten lapsien kesken.

3.3.8 Kustannukset ja tekniset ratkaisut

Alustavassa kustannustarkastelussa ylittivät kaikki ehdotukset hankesuunnitelman kustannusraamin. Erot ehdotusten välillä eivät olleet kuitenkaan ratkaisevia.

Palkintolautakunta arvioi, että ehdotuksia voidaan kehittää taloudellisempaan suuntaan materiaalivalinnoin ja tilaratkaisuja tiivistämällä.

Ilmanvaihtokonehuoneen teknisesti edullisin sijoituspaikka on rakennuksen kattokerros. Kaupunkikuvallisista syistä ja kokonaisratkaisusta johtuen on eräissä ehdotuksissa IV-konehuone sijoitettu kellariin. Koska kysymyksessä on matala rakennus, tämä on katsottu perustellusta syystä mahdolliseksi. Tällaisessa tapauksessa jatkosuunnittelussa on kuitenkin syytä tutkia ilmastointikanaville kustannustehokkaat reitit. Myös kerroskorkeuksien tulee olla mitoitettu niin, että kanaville jää riittävä tila.

3.4 Ehdotuskohtaiset arvostelut

Ehdotus n:o 1 ”Puu-tarha”

Uudisrakennus sijoittuu rauhallisena jalustamaisena massana Aionkadun varteen. Sen pää kääntyy rajaamaan katujen risteystä. Aionkadun julkisivun räystäslinja noudattelee Puistokoulun räystäskorkeutta. Uudisosa on vedetty katulinjasta hieman olemassa olevan rakennuksen seinälinjaa sisemmälle. Tämä turvaa päärakennuksen aseman katukuvassa ja

antaa myös kadunvarren puille enemmän kasvutilaa. Katujulkisivun aukotus on taitavaa ja ottaa hienovaraisella tavalla huomioon Puistokoulun julkisivurytmiikan. Rakennusten välinen yhteys on toteutettu herkästi sirolla käytävämäiselle yhteydellä.

Tekijä on ehdottanut mielenkiintoista ratkaisua paikoitukseen. Autopaikat on sijoitettu Ainonkadun varteeseen olemassa olevien puiden väliin. Ratkaisu on urbaaniin katumiljööseen hyvin sopiva. Keittiön huolto Ainonkadulta vaatii vielä selkiyttämistä. Ainonkadun varren tukimuurirakennelmat vaativat huolellista ja paikkaan soveltuvaa suunnittelua.

Piha-alueella on taitavasti hyödynnetty tontin korkeuseroja. Rinne tarjoaa luontevan lähtökohdan mielenkiintoiselle päiväkodin pihalle. Julkisivua on pihan puolella jäsenöity voimakkaammin myötäilemään rinnemaastoa. Katokset tuovat pihan puolelle sopivasti pienemmän mittakaavan.

Uudisosan opetustilat on saatu yhtenäiseksi kokonaisuudeksi pihatason. Ne on hyvin saavutettavissa päärakennuksen puolelta. Toiseen kerrokseen sijoittuvasta parvimaisesta ruokasalista avautuu miellyttävät näkymät pihan suuntaan. Kirjasto ja terveydenhoitajan tila voisivat vaihtaa paikkaa keskenään. Näin ruokasali ja kirjasto muodostaisivat yhtenäisen kokonaisuuden.

Päiväkodin tilat on suunniteltu asiantuntevasti. Ne on muokattu tiiviiksi paketiksi, joka on kuitenkin tilallisesti rikas.

Rakennuksen julkisivumateriaalien valinta on hyvin sopuoinnussa Pihakoulun materiaalien kanssa. Arkkitehtuuriltaan rakennus liittyy miellyttävällä tavalla suomalaisen nykyarkkitehtuurin traditioon.

Ilmanvaihtokonehuone sijaitsee kellaritilassa. Paikka ei ole teknisessä mielessä optimaalinen, mutta KATOLLE SIJOITTAMINEN ON kaupunkikuvallisista syistä HANKALA. Ratkaisu edellyttääkin jatkosuunnittelussa erityistä paneutumista teknillisiin vaihtoehtoihin JA KONEHUONEIDEN SIJOITTUMISEEN. Jotta sieltä saadaan tuotua ilmanvaihtokanavat optimaalisesti, joudutaan ehkä auditoriopihasta luopumaan. Sen kohdalta kanavat voitaisiin tuoda keskelle uudisrakennusta. Maksaruohokattoa pidettiin kustannuksia lisäävänä tekijänä.

Alustavassa bruttoneliöpohjaisessa kustannusvertailussa ehdotus sijoittuu kalleimpaan päähän. Materiaalivalinnoin ja ratkaisua tiivistämällä suunnitelmaa voidaan kuitenkin työstää kustannustehokkaammaksi.

Ehdotus n:o 2 "Punos"

Ehdotus poikkeaa muista ehdotuksista siinä, että sen katujulkisivu Ainonkadulle ei ole kadun suuntainen vaan polveileva muoto, joka ottaa etäisyyttä katulinjaan. Kadun ja rakennuksen väliin jää paikoitus- ja huoltopiha. Ratkaisu on kyseisen ehdotuksen kannalta perusteltu, mutta se ei ehkä ole omiaan selkiyttämään kaupunkitilaa. Toisaalta ratkaisu kyllä tuo avarammat näkymät viereiselle asuinrakennukselle.

Kevyt käytävämäinen liitos Puistokouluun tuntuu onnistuneelta. Koulun laajennuksen tilajärjestelyt ovat luontevia ja selkeitä. Ruokasali muodostaa kirjaston ja aulan kanssa onnistuneen kokonaisuuden. Koulun laajennukseen muodostuu komea korkea sisätila.

Päiväkodin tilat jakautuvat kahdelle eri tasolle. Molemmista tasoilta on maantasoyhteys pihalle, mutta henkilökunta joutuu käyttämään portaita ryhmien välillä liikkeessaan. Tällaista ratkaisua ei ole pidetty päiväkodin toiminnan kannalta toivottavana. Päiväkodin ryhmien tilat on suunniteltu ammattitaitoisesti ja huolella.

Piha-alueella on rinne osin hyödynnetty päiväkodin pihassa. Päiväkodin piha jakaantuu kahteen erilliseen alueeseen. Pihan valvonnan kannalta tämä on ongelmallista, koska se vaatii enemmän henkilökuntaa kuin yhtenäinen piha.

Julkisivumateriaalien valinta on onnistunutta ja sopuoinnussa Puistokoulun materiaalien kanssa. Ehdotus poikkeaa kaikista muista ehdotuksista siinä, että tekijä on ottanut

arkkitehtuurin selkeäksi lähtökohdaksi olemassa olevan koulurakennuksen aumakaton muodot. Katon muotoja on toistettu luovasti soveltaen. Näin on saatu aikaan mielenkiintoinen ja omaleimainen kokonaisuus, joka sinänsä soveltuu hyvin päiväkotikoulurakennukseen. Mielessä herää kuitenkin kysymys, onko tällainen lähtökohta liian rinnasteinen, kun kysymyksessä on liittyminen historiallisesti arvokkaaseen merkkirakennukseen. Olisiko teemaa pitänyt viedä vielä pitemmälle abstraktimpaan suuntaan? Erityisesti julkisivussa pihalle on laajennuskokonaisuus myös varsin massiivisen ja suuren tuntuinen. Puistokoulu ei ole enää niin selkeästi päärakennus.

Alustavassa bruttoneliöpohjaisessa kustannusvertailussa ehdotus oli hinnaltaan edullisin.

Ehdotus n:o 3 "Verso"

Koulun laajennus ja päiväkoti jaettu selkeästi kohteen erilliseen rakennuspiipeen. Kokonaisuutta sitoo yhteen sisäpihan kaareva muoto, joka kovertuu rakennuksien sisään. Maaston korkeuseroilla on luontevalla tavalla jaettu piha-alue päiväkodin ja koulun kesken.

Koulun laajennus on kolmikerroksinen ja laajennuksen räystääslinja nousee Puistokoulun räystäään yläpuolelle. Kaiken kaikkiaan on Aionkadun puoleisen julkisivun suunnittelu jäänyt luonnosmaiselle asteelle, joka ei vielä ole harmonisessa suhteessa Puistokoulun kanssa. Myös Aionkadun ja Kansakoulukadun risteykseen sijoitettu paikoitusalue on kaupunkikuvallisesti liian keskeisellä paikalla. Liitososa puistokouluun on jäykähkö. Laajennuksen pihanpuoleiset julkisivut ja massoittelemisen suhde kokonaisuuteen on selkeästi hallitumpi. Perspektiivinäkymä pihan puolelta on lupauksia herättävä.

Päiväkodin pohjaratkaisu on erittäin selkeä ja toimiva. Kaikki hallintotilat on koottu yhteiseksi kokonaisuudeksi. Sen sijaan koulun opetustilojen tilajärjestelyt ovat hajanaisia, koska ne ovat kolmessa kerroksessa. Tätä on pidetty koulun toiminnan kannalta mahdollisena ratkaisuna. Etäisyydet nykyisen koulun tiloihin muodostuvat liian suuriksi.

Huolto on sijoitettu kahteen tasoon Aionkadun varteen. Huoltojärjestelyt leimaavat vahvasti Aionkadun katumiljöötä. Kadun varrella olevia havupuita ei ehdotuksessa ole huomioitu riittävästi.

Rakennus on selkeästi tämän päivän arkkitehtuuria ja massoittelemaltaan laajennus noudattelee hyvin olemassa olevan rakennuksen mittakaavaa. Suhde olemassa olevaan koulurakennukseen vaatisi kuitenkin vielä työstämistä. Vallitseva julkisivumateriaali, tumma kupari, on kyllä kontrastinen, mutta tuntuu vähän oudohkolta arkiselle käyttörakennukselle.

Alustavassa bruttoneliöpohjaisessa kustannusvertailussa ehdotus sijoittuu keskikastiin.

Ehdotus n:o 4 "Puolenhehtaarimetsä"

Tekijän lähtökohta on omaleimainen ja mielenkiintoinen. Vapaamuotoinen ja terassoituva rakennus on haluttu liittää osaksi puistoa. Aionkadun vierellä räystääslinja noudattaa Puistokoulun räystääskorkeutta. Julkisivu on selkeän rauhallinen, päärakennukselle kontrastinen mutta alistainen. Katujen kulmaukseen sijoittuva paikoitusaukio saa liian merkittävän roolin katumiljöössä.

Sisäarkkitehtuurissa on ensimmäisessä kerroksessa luontevan tuntuksella tavalla toistettu julkisivujen kaarevia muotoja. Päiväkodin tilasuunnittelu on ammattitaitosta ja onnistunutta. Myös koulun laajennukseen muodostuva kokonaisuus - kerhotila, ruokasali, kirjasto - on erittäin onnistunut. Se tuo lisäarvoa koulun ja päiväkodin toimintaan mahdollistamalla joissain tilanteissa luontevan tilojen yhteiskäytön. Teknisen työn tila ei saane riittävästi päivänvaloa.

Koska rakennus on varsin pitkä, on kokonaiskonseptista johtuen ylemmän kerroksen tiloja jouduttu venyttämään jopa keinotekoisesti pitkäksi nauhaksi parvikäytävän varrelle. Koulun hallintotilat etäännyvät kohtuuttoman kauas itse pääkoulusta. Juhlalliset näkymät parvikäytävältä avautuvat pääosin hallintotiloihin.

Piha-alue on jaettu polkupyöräkatoksilla. Palkintolautakunta pitää parempana ratkaisua jossa pihan avoimuus säilyy ja pihaan liittyvät kevyt rakennukset ja katokset sijoitetaan kadun reunaan.

Tekijä on halunnut korostaa materiaalivalinnoillaan kontrastisuutta Puistokouluun. Patinoitu kupari liittyy kuitenkin hengeltään pikemminkin julkisiin merkkirakennuksiin kuin arkiseen käyttörakennuksen laajennusosaan.

Tekijän valitsema konsepti on vaativa ja hyvään lopputulokseen pääsemiseksi se vaatisi kompromissitonta toteutusta. Herää kysymys, sopisiko se paremmin taidemuseoon tai jonkun muuhun juhlavampaan julkiseen rakennukseen kuin koulun laajennukseen ja päiväkotiin.

Alustavassa bruttoneliöpohjaisessa kustannusvertailussa ehdotus sijoittuu keskikastiin.

Ehdotus n:o 5 "Peippo"

Tekijän esittämä ratkaisuehdotus on erittäin kompakti. Ehdotus on ainoa, jossa uudisosa on sijoitettu kokonaan Ainonkadun varteen. Rakennuksen alin kerros kuitenkin työntyy osin pitemmälle kuin toinen kerros. Sen katto muodostaa pihakannen, joka päälle on esitetty jopa huoltoliikennettä. Tällainen rakenne on riskialtis kosteusvaurioille. Kannen alle esitetty kerroskorkeus ei todennäköisesti ole riittävä, koska kansirakenteet vaativat enemmän korkeutta kuin on esitetty.

Rakennuksen peruskonsepti on erittäin selkeä. Ainonkadun varren julkisivu on rauhallinen ja räystäslinja noudattelee Puistokadun räystäslinjan korkeutta.

Rakennuksia yhdistävä liitososan tulisi mielellään olla sirompi. Pihan puolella rakennus ikään kuin kääntää selkänsä Puistokoululle. Korkean pihakatoksen alapuolinen pienimittakaavainen "palikkaleikki" on hauska ja rakennuksen luonteeseen sopiva ajatus. Toteutus on kuitenkin jäänyt hieman jäykähköksi. Voimakkaat särmämäiset muodot saattavat tuntua myös jossain määrin aggressiivisilta.

Päiväkodin tilaratkaisut ovat toimivia. Ehdotuksessa yhteys päärakennukseen on järjestetty ruokasalin läpi. Tästä aiheutuisi häiriötä sekä ruokailulle että läpikulkuliikenteelle. Uudisosan kaikki opetustilat sijaitsevat porrasyhteyden päässä toisessa kerroksessa. Näin etäisyys Puistokoulun puoleisiin opetustiloihin muodostuu hankalaksi.

Rinteeseen leikattu päiväkodin piha jatkaa miellyttävällä tavalla julkisivun kaariaihetta. Päiväkodille muodostuu suojaisa ja luontevasti rajattu piha. Esitetty saattoliikenne ja paikoitusratkaisu on toimiva, mutta se haukkaa muutenkin ahtaaksi käyvästä pihasta liian suuren alueen.

Valitut materiaalit soveltuvat hyvin Puistokoulun laajennukselle.

Alustavassa bruttoneliöpohjaisessa kustannusvertailussa ehdotus sijoittuu kalleimpaan päähän.

4 KILPAILUN RATKAISU

4.1 Palkintolautakunnan työskentely ja päätös

Palkintolautakunta kokoontui kolme kertaa.

Ensimmäisessä arvostelukokouksessaan palkintolautakunta totesi, että säädettyssä ajassa oli saapunut viisi kilpailuohjelman mukaisesti tehtyä ehdotusta ja päätti hyväksyä ne arvosteltaviksi.

Ehdotuksista teetettiin laajuus- ja kustannustarkastelut, jotka otettiin arvioinnissa ja ehdotusten kehittämiskelpoisuudessa huomioon.

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti asettaa kilpailussa ensimmäiselle sijalle ehdotuksen numero 1 nimimerkki "**Puu-tarha**".

4.2 Suositus jatkotoimenpiteiksi

Palkintolautakunta suosittelee alueen jatkosuunnittelun, toteutusvaiheen ja kaavamuutosprosessin aloittamista voittaneen ehdotuksen pohjalta.

5 PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA NIMIKUORIEEN AVAUS

Jyväskylässä 16. huhtikuuta 2008.

Esko Eriksson
puheenjohtaja, kiinteistöjohtaja

Ilkka Halinen
kaupunginarkkitehti

Ulla Rannanheimo-Gylling
suunnittelupäällikkö

Markku Erholtz
arkkitehti SAFA

Pirkko Selin
Jyväskylän tilapalvelun johtokunnan edustaja

Antti Pirhonen
sihteeri, arkkitehti SAFA

Pöytäkirjan allekirjoituksen jälkeen avattiin kilpailuehdotusten nimikuoret.

Voittaneen ehdotuksen numero 1, nimimerkki "Puu-tarha" tekijöiksi osoittautui:

Tekijä: Sari Nieminen, arkkitehti SAFA
Arkkitehtitoimisto Sari Nieminen Oy

Avustajat: Tuula Mäkinen, arkkitehti SAFA
Ari Jääskö, Konehuone Sisustusarkkitehdit (3D-mallinnus)
Gretel Hemgård, maisema-arkkitehti MARK, Maisemasuunnittelu Hemgård,
puutarhataide
Jukka Sainio, insinööri, Insinööritoimisto Maaskola Oy (LVI-tekniikka)

Muiden ehdotusten, joita ei asetettu paremmuusjärjestykseen, tekijöiksi osoittautuivat:

Ehdotus n:o 2 "Punos"

Tekijät: Petri Piirta, arkkitehti SAFA
Pekka Piirta, arkkitehti SAFA
Pirkko Piirta, arkkitehti SAFA

Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Pekka Piirta

Ehdotus n:o 3 "Verso"

Tekijät: Antti Nyysönen, rakennusarkkitehti
Mikko Pohjaranta, arkkitehti SAFA
Marko Kulju, rakennusarkkitehti

Tekijänoikeus: Arkkitehtuuritoimisto AT Ky

Ehdotus n:o 4 "Puolenhehtaarimetsä"

Tekijät: Janne Pihlajaniemi, arkkitehti SAFA
Janne Laukka, arkkitehti SAFA
Kari Nykänen, arkkitehti SAFA
Miia Mäkinen, arkkitehti yo
Henrika Pihlajaniemi, arkkitehti SAFA

Tekijänoikeus: Arkkitehdit m3 Oy

Ehdotus n:o 5 "Peippo"

Tekijät: Kaisa Sormunen, ark. yo
Tomi Perko, arkkitehti SAFA
Reijo Perko, arkkitehti SAFA
Mikaela Neuvo, ark. yo
Pasi Kiviniemi, rakennusarkkitehti, ark. yo
Timo Isotalo, arkkitehti
Karoliina Hoppu, ark. yo
Jari Aladin, ark. yo

Arkkitehtitoimisto Perko Oy

Tekijänoikeuksien haltija:
Tomi Perko, arkkitehti SAFA